

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2014 M. GRUODŽIO 4 D. ĮSAKymo NR. 3D-929 „DĖL SANKCIJŲ UŽ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ PAŽEIDIMUS ĮGYVENDINANT LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES TAIKymo METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2016 m. rugsėjo 28 d. Nr. 3D-559
Vilnius

P a k e i č i u Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 2 punktą ir jį išdėstau taip:

„2. Sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka už nenurodytus šioje Metodikoje pažeidimus nustatoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse (toliau – Įgyvendinimo taisyklės). Jei Įgyvendinimo taisyklės už tokį patį pažeidimą kitaip reglamentuoja sankcijų taikymo klausimus nei nustatyta Metodikoje, taikomos Įgyvendinimo taisyklės. Paramos gavėjui pažeidus pirkimų vykdymo tvarką, sankcijos taikomos pagal Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) direktoriaus įsakymu patvirtintą Sankcijų paramos gavėjams, pažeidusiems pirkimų vykdymo tvarką, taikymo metodiką.“

2. Pakeičiu 4 punktą ir jį išdėstau taip:

„4. Pareiškėjui ir (arba) paramos gavėjui už padarytus pažeidimus gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos neskyrimas, paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos, kitos poveikio priemonės. Už pažeidimus, nurodytus 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), 35 straipsnio 5 ir 6 dalyse,

taikomas paraiškos teikimo apribojimas – neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.“

3. Pakeičiu 8 punktą ir jį išdėstau taip:

„8. Tais atvejais, kai pažeidimas yra padarytas dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ir pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas per 15 darbo dienų nuo tada, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie šią aplinkybę, raštu informavo Agentūrą, sankcijos netaikomos. Tačiau išnykus nenugalimos jėgos aplinkybėms, pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai privalo laikytis priimtų įsipareigojimų ir (arba) teisės aktuose nustatytų reikalavimų.“

4. Pakeičiu 9 punktą ir jį išdėstau taip:

„9. Metodika gali būti keičiama / tikslinama / atnaujinama pasikeitus teisės aktams, galintiems turėti reikšmingos įtakos sprendimams dėl paramos suteikimo ar tinkamo administravimo.“

5. Pakeičiu priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos priedas

SANKCIJŲ DYDŽIŲ, KAI NUSTATYTI PAŽEIDIMAI DĖL REIKALAVIMŲ IR ĮSIPAREIGOJIMŲ NESILAIKYMO PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES, SĄVADAS

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo esmė / turinys	Taikoma sankcija ir jos dydis/ ribos	Pastabos / išaiškinimai
1.	Ekonominio gyvybingumo reikalavimų nesilaikymas	Jei nesilaikoma ekonominio gyvybingumo reikalavimų	Paramos susigrąžinimas 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Atitiktis ekonominio gyvybingumo reikalavimams vertinama vadovaujantis Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka (jeigu Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse (toliau – Įgyvendinimo taisyklės) nėra pareigos / įsipareigojimo atitikti ekonominio gyvybingumo rodiklių, tai jie ir nėra skaičiuojami). Jei po projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpio (nuo galutinio mokėjimo prašymo pateikimo) pabaigos nepraėjo 12 mėnesių, sankcijos už finansinių rodiklių nepasiekimą nėra taikomos. Ši sąlyga netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritims „Parama jaunųjų

				ūkininkų įsikūrimui“, „Parama smulkiesiems ūkiams“ ir „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“..
2.	Projekto priežiūros rodiklių nepasiekimas	Nepasiekus projekto priežiūros rodiklių	Paramos susigrąžinimas 0,5–100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Jei nepasiekiami projekto arba verslo plano (priemonės, pagal kurias įgyvendinamas tik verslo planas) priežiūros rodikliai, taikomos sankcijos, priklausomai nuo nustatytos neatitikties priežiūros rodikliams nuokrypio (planas / faktas): 1. Kai nuokrypis nuo 30 proc. iki 50 proc. imtinai – taikoma 0,5 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 2. Kai nuokrypis nuo 51 proc. iki 70 proc. imtinai – taikoma 10 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 3. Kai nuokrypis nuo 71 proc. iki 85 proc. imtinai – taikoma 25 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 4. Kai nuokrypis daugiau kaip 86 proc. – taikoma 100 proc. sankcija. Jei po projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpio (nuo galutinio mokėjimo prašymo pateikimo) pabaigos nepraėjo 12 mėnesių, sankcijos už finansinių rodiklių nepasiekimą nėra taikomos. Ši sąlyga netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritims „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“, „Parama smulkiesiems ūkiams“ ir „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“.
3.	Projektų atrankos kriterijų nepasiekimas ir (arba) neišlaikymas	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nepasiekia ir (arba) neišlaiko projektų atrankos kriterijų	Paramos sumažinimas / susigrąžinimas 0,5–100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Jei Įgyvendinimo taisyklėse nustatyti projektų atrankos kriterijai nepasiekti ir (arba) neišlaikyti iki projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpio pabaigos, taikomos sankcijos: 1. Jei projektų atrankos kriterijus turėjo įtakos paraiškų vertinimo metu paramos skyrimui – susigrąžinama visa išmokėta paramos suma 100 proc. 2. Jei projektų atrankos kriterijus neturėjo įtakos paraiškų vertinimo metu paramos skyrimui: 2.1. kai nuokrypis iki 30 proc. imtinai – taikoma 0,5 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur;

				2.2. kai nuokrypis nuo 31 proc. iki 50 proc. imtinai – taikoma 10 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 2.3. kai nuokrypis nuo 51 proc. iki 70 proc. imtinai – taikoma 25 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 2.4. kai nuokrypis nuo 71 proc. iki 85 proc. imtinai – taikoma 50 proc. sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 2.5. kai nuokrypis didesnis kaip 86 proc. – taikoma 100 proc. sankcija.
4.	Pavėluotai pateiktas mokėjimo prašymas	Paramos gavėjas pavėluotai pateikė mokėjimo prašymą	Paramos sumažinimas 0,5 proc. – 30 proc. nuo mokėtinės sumos	Paramos gavėjui pavėluotai (remiantis paraiškoje / paramos sutartyje nurodytais terminais) pateikus mokėjimo prašymą, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo paramos paraiškoje / paramos sutartyje nustatytos datos, jei Įgyvendinimo taisyklėse nėra nustatytas kitas terminas. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.
5.	Nepateiktas mokėjimo prašymas	Paramos gavėjas nepateikia mokėjimo prašymo ar prašymų per 60 darbo dienų nuo paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje nustatytos datos	Paramos sumažinimas 100 proc. mokėjimo prašymo sumos arba paramos neskrymas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, nutraukiant paramos sutartį	1. Paramos sumažinimo sankcija taikoma, jei paramos gavėjas įrodo, kad, nepateikus mokėjimo prašymo, bus pasiekti nustatyti projekto tikslai. 2. Jei paramos gavėjas neįrodo, kad, nepateikus mokėjimo prašymo, bus pasiekti nustatyti projekto tikslai, taikoma 100 proc. paramos sumos neskyrimo ir (arba) paramos susigrąžinimo sankcija. 3. Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei

				paramai (OL 2014 L 181, p. 48), 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.
6.	Prašoma paramos suma daugiau kaip 10 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą	Paramos gavėjo prašoma paramos suma daugiau kaip 10 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą	Paramos sumažinimas abiejų sumų (t. y. prašomos paramos sumos ir mokėtinės sumos) skirtumu	Jeigu Agentūra, išnagrinėjusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, nustato, kad jame prašoma paramos suma daugiau kaip 10 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą, nustatytą išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrindumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma.
7.	Gauta parama neviešinama	Paramos gavėjas nevykdo gautos paramos viešinimo	Paramos teikimo sustabdymas arba paramos sumažinimas (projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu) 1 proc. nuo skirtos paramos sumos arba paramos susigrąžinimas (projekto arba verslo plano kontrolės laikotarpiu) 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	1. Jei pažeidimas nustatomas projekto arba verslo plano įgyvendinimo (priemonėms, pagal kurias įgyvendinamas tik verslo planas) laikotarpiu (pateikus mokėjimo prašymą), mokėjimo prašymas nekompensuojamas tol, kol parama bus paviesta. Jei per Agentūros nustatytą laikotarpį viešinimas neįvykdomas, taikoma 1 proc. sankcija nuo skirtos paramos sumos. 2. Jei pažeidimas nustatomas projekto arba verslo plano (priemonėms, pagal kurias įgyvendinamas tik verslo planas) kontrolės laikotarpiu, taikoma 0,5 proc. sankcija nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur, ir pakartotinai prašoma pateikti reikalingus dokumentus.
8.	Reikiamos ir (arba) prašomos informacijos ar dokumentų neteikimas	Paramos gavėjas nepateikia paramos sutartyje / paraiškoje / mokėjimo prašyme, iš Agentūros gautuose raštuose, paklausimuose, kreipimuose	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas (projekto arba verslo plano įgyvendinimo ar kontrolės laikotarpiu) 0,5–100 proc. nuo	1. Jei paramos gavėjui neišmokėta paramos suma – mokėjimo prašyme nurodytos išlaidos nekompensuojamos tol, kol nebus pateikti privalomi / prašomi pateikti dokumentai bei informacija. Paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną iki vėliausiai pateikto dokumento dienos.

		ar įspėjimuose nurodytų dokumentų ar kitos susijusios su projekto administravimu informacijos ar jų dalies (išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas Agentūrai neteikia galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos, užbaigto projekto metinės ataskaitos, kaip yra numatyta Įgyvendinimo taisyklėse). Jei paramos gavėjas per 10 d. d. nepraneša apie draudžiamąjį įvykį, susijusį su už paramos lėšas įsigytu turtu. Jei paramos gavėjas nepraneša apie bet kurių duomenų, nurodytų paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje, pasikeitimus, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus, įskaitant susijusių įmonių ir (arba) partnerių įmonių atsiradimą.	išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	2. Jei paramos gavėjui išmokėta paramos suma – taikomas 0,5 proc. paramos susigrąžinimas nuo išmokėtos paramos sumos už kiekvieną pavėluotą darbo dieną iki vėliausiai pateikto dokumento dienos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur. Jei per nustatytą laikotarpį dokumentai nepateikiami, taikoma sankcija ir pakartotinai prašoma pateikti reikalingus dokumentus (sankcija taikoma atlikus administracinius veiksmus – išsiuntus priminimą paramos gavėjui). 3. Jei nustatoma, kad pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, nepateikė būtinos informacijos, parama neskiriama / parama susigrąžinama 100 proc. ir taikomas paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 6 d.
9.	Laiku neatsiskaitoma su rangovais, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas	Paramos gavėjas, vykdydamas projektą, laiku (per 5 d. d.) neatsiskaito su rangovais / tiekėjais, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas	Paramos teikimo sustabdymas (projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu) arba paramos sumažinimas 100 proc.	1. Jei paramos gavėjas, gavęs paramos lėšas laiku neatsiskaitė su rangovais / tiekėjais, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, kitas mokėjimo prašymas neapmokamas, kol nėra pateikiami atsiskaitymo įrodymo dokumentai 2. Jei kito mokėjimo prašymo nepateikė nustatytu terminu

			už neatsiskaitytą paramos lėšų dalį	ir paramos gavėjas laiku neatsiskaitė su rangovais / tiekėjais, taikoma 100 proc. paramos sumažinimo sankcija už neatsiskaitytą paramos lėšų dalį.
10.	Projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu pakeistas remiamos veiklos pobūdis, tikslai ar įgyvendinimo sąlygos, kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projekto tikslams; nutraukta projekte numatyta veikla ar ji perkelta už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – Programa) įgyvendinimo teritorijos ribų; parduotas ar kitaip perleistas, perduotas (nuoma, panauda ir kt.) turtas, įsigytas iš paramos lėšų.	Paramos gavėjas ar partneris projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu pakeičia remiamos veiklos pobūdį, tikslus ar įgyvendinimo sąlygas, kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projekto tikslams; nutraukia projekte numatyta veiklą ar ją perkelia už Programos įgyvendinimo teritorijos ribų; parduoda ar kitaip perleidžia, perduoda (nuoma, panauda ir kt.) turtą, įsigytą iš paramos lėšų.	Paramos susigrąžinimas lygus skirtos paramos už parduoto ar kitaip perleisto, perduoto (nuoma, panauda ir kt.) turto vertei arba 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos	1. Jei paramos gavėjas ar partneris projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu pakeičia remiamos veiklos pobūdį, tikslus ar įgyvendinimo sąlygas, kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projekto tikslams; nutraukia projekte numatyta veiklą ar ją perkelia už Programos įgyvendinimo teritorijos ribų; parduoda ar kitaip perleidžia, perduoda (nuoma, panauda ir kt.) turtą, įsigytą iš paramos lėšų, – taikomas visos išmokėtos paramos sumos susigrąžinimas, t. y. 100 proc. sankcija. 2. Jei paramos gavėjas ar partneris projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu parduoda ar kitaip perleidžia, perduoda (nuoma, panauda ir kt.) dalį turto, įsigyto iš paramos lėšų, – taikomas paramos susigrąžinimas, lygus skirtos paramos už parduotą ar kitaip perleistą turtą vertei, jei paramos gavėjas įrodo, kad su likusiu turtu bus pasiekti nustatyti projekto tikslai. Jei paramos gavėjas neįrodo, kad su likusiu turtu bus pasiekti nustatyti projekto tikslai, taikomas visos išmokėtos paramos sumos susigrąžinimas, t. y. 100 proc. sankcija. 3. Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.

11.	Įkeistas turtas, kuriam įsigyti buvo suteikta parama, kai Įgyvendinimo taisyklės to neleidžia / nenumato, arba negavus Agentūros sutikimo	Paramos gavėjas projekto įgyvendinimo, verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu įkeičia turtą, kuriam įsigyti buvo suteikta parama, kai Įgyvendinimo taisyklės to neleidžia / nenumato arba paramos gavėjas projekto arba verslo plano kontrolės laikotarpiu be rašytinio Agentūros sutikimo įkeičia turtą, kuriam įsigyti buvo suteikta parama, kai Įgyvendinimo taisyklės leidžia tai daryti.	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas. 0,5–100 proc. nuo investicijos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	1. Jei paramos gavėjas įkeičia už paramos lėšas įgytą turtą be Agentūros sutikimo, kurį įkeisti būtų gavęs leidimą, jei būtų paprašęs, ir Įgyvendinimo taisyklėse tai leidžiama – taikoma 0,5 proc. sankcija nuo investicijos vertės, bet ne mažiau nei 100,01 Eur. 2. Jei paramos gavėjas įkeičia už paramos lėšas įgytą turtą, kurio įkeitimui nebūtų gavęs leidimo, jei būtų paprašęs, ir Įgyvendinimo taisyklėse tai yra leidžiama – taikoma 10 proc. sankcija nuo investicijos vertės, bet ne mažiau nei 100,01 Eur (jei tai nedaro įtakos projekto veiklos tikslams bei uždaviniams), kitu atveju – taikoma 100 proc. sankcija nuo investicijos vertės, bet ne mažiau nei 100,01 Eur. 3. Jei paramos gavėjas įkeičia už paramos lėšas įgytą turtą, kai Įgyvendinimo taisyklės to neleidžia / nenumato, taikoma 100 proc. sankcija nuo investicijos vertės, bet ne mažiau nei 100,01 Eur.
12.	Pastatų, statinių ir (arba) patalpų nuomos ar kito teisėto naudojimosi jais sutartis neįregistruota Nekilnojamojo turto registre, jei toks reikalavimas nustatytas Įgyvendinimo taisyklėse	Jei pastatai, statiniai, patalpos, kuriuose pagal projektą iš paramos lėšų atliekami kapitalinio remonto darbai ir (arba) kuriuose numatyta vykdyti projektą, nepriklauso pareiškėjui nuosavybės teise ir yra nuomojami, o pastatų, statinių ir (arba) patalpų nuomos sutartis neįregistruota Nekilnojamojo turto registre	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas 0,5 proc. nuo investicijos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Pažeidimas nustatomas projekto įgyvendinimo bei kontrolės laikotarpiu, po patikros vietoje ar paaiškėjus naujoms aplinkybėms. Visais atvejais vertinama, ar yra užtikrintas teisėtas naudojimasis tais pastatais, ar buvo būtent į juos investuota, ar juose tik laikoma įranga, ar juose vykdoma veikla. Nustačius pažeidimą, rengiamas raštas, įpareigojant per 30 darbo dienų sutartį įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir apie tai informuoti Agentūrą.

13.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nesudaro sąlygų ir neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, atlikti patikrų vietoje ir (arba) patikrinti, kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nesudaro sąlygų ir neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, atlikti patikrų vietoje ir (arba) patikrinti, kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo	Paramos neskyrimas arba susigrąžinimas 100 proc.	1. Kai pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nesudaro sąlygų atlikti patikros per 14 kalendorinių dienų terminą nuo įspėjamojo registruoto laiško (kuriuo prašoma sudaryti sąlygas patikrai atlikti) išsiuntimo, parama neskiriama arba susigrąžinama visa išmokėta paramos suma, t. y. taikoma 100 proc. sankcija. 2. Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.
14.	Paramos gavėjas nevykdo įsipareigojimų, susijusių su dokumentų saugojimu	Paramos gavėjas pažeidžia norminiuose teisės aktuose ar paraiškoje / paramos sutartyje nustatytą dokumentų saugojimo tvarką	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka paramos gavėjas turi fiksuoti visas ūkines ir kitas operacijas, susijusias su projekto vykdymu, ir saugoti su šiomis operacijomis bei su projekto įgyvendinimu susijusius visus dokumentus ne trumpiau kaip 10 (dešimt) metų nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, vadovaudamasis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“. Jei patikros vietoje metu nustatoma, kad paramos gavėjas nesilaiko vienos ar kelių dokumentų saugojimo tvarkos nuostatų: 1. Dokumentai nėra išsaugomi tokį terminą, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 19 straipsnyje, kuriame nurodoma, kad, patvirtinus finansines ataskaitas, apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai saugomi laikantis Archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų dokumentų saugojimo

				terminų; 2. Dokumentai nėra išsaugomi tokį terminą, kaip nustatyta teisės aktuose, reglamentuojančiuose projektų įgyvendinimą, ar paramos paraiškoje / sutartyje. 3. Neužtikrina, kad turimi elektroniniai ir kiti dokumentai, prie kurių prieinama tik specialios įrangos priemonėmis, išliktų autentiški, patikimi ir prieinami visą jų saugojimo laiką; 4. Kitų teisės aktuose apibrėžtų nuostatų.
15.	Įsipareigojimų, susijusių su turto draudimu, nevykdymas (turto draudimo fakto nepagrindimas)	Paramos gavėjas visiškai ar iš dalies nevykdo paramos sutarties sąlygų ar kitų priimtų įsipareigojimų, susijusių su turto, kuriam įsigyti ar sukurti buvo suteikta parama, draudimu (nepateikia visų susijusių dokumentų, nepagrindžia turto draudimo fakto ir kt.)	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 0,5–4 proc. nuo pradinės pripažinto tinkamu finansuoti kiekvieno atskirai neapdrausto turto vertės, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Taikomi tokie sankcijų dydžiai, kai turtas yra neapdraustas: 1. Nuo 5 iki 120 kalendorinių dienų – 0,5 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės), bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 3. Nuo 121 iki 240 kalendorinių dienų – 1 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės), bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 4. Nuo 241 iki 365 kalendorinių dienų – 2 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės), bet ne mažiau nei 100,01 Eur; 5. Daugiau kaip 366 kalendorinės dienos – sankcijos dydis yra 2–4 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės), bet ne mažiau nei 100,01 Eur, priklausomai nuo nustatyto pažeidimo pobūdžio, masto bei sunkumo (nustatoma atlikus pažeidimo tyrimą).
16.	Paramos gavėjas projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti nustatytų projekto uždavinių, tikslų	Paramos gavėjas projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti nustatytų projekto uždavinių, tikslų	Paramos neskrymas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, nutraukiant paramos sutartį	Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištikus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus

				kalendorinius metus.
17.	Paramos gavėjas nepradeda vykdyti projekto per paramos skyrimo ir naudojimo sąlygose nustatytą, su Agentūra suderintą terminą arba nesilaiko nustatyto, su Agentūra suderinto projekto įgyvendinimo grafiko (išskyrus, kai pavėluotai pateikiamas mokėjimo prašymas)	Paramos gavėjas nepradeda vykdyti projekto per paramos skyrimo ir naudojimo sąlygose nustatytą terminą arba nesilaiko nustatyto projekto įgyvendinimo grafiko (išskyrus, kai pavėluotai pateikiamas mokėjimo prašymas)	Paramos neskyrimas, sumažinimas arba paramos susigrąžinimas 0,5–100 proc. nuo išmokėtos ar mokėtinos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	1. Paramos gavėjui nepradėjus vykdyti projekto per paramos skyrimo ir naudojimo sąlygose nustatytą, su Agentūra suderintą terminą, taikytina sankcija – 100 proc. paramos neskyrimas. 2. Paramos gavėjui nesilaikant projekto įgyvendinimo grafiko taikytina sankcija – 0,5 proc. paramos sumažinimo sankcija, bet ne mažiau nei 100,01 Eur. 3. Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus. Numatytos sankcijos taikomos tik atlikus patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir įsitikinus, kad paramos gavėjas nepradėjo vykdyti projekto arba nesilaiko projekto įgyvendinimo grafiko.
18.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, teikdamas paramos paraišką, mokėjimo prašymą, kasmetinį prašymą, projekto ataskaitą ar kitus dokumentus, pateikia neteisingą	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, teikdamas paramos paraišką, mokėjimo prašymą, kasmetinį prašymą, projekto ataskaitą ar kitus dokumentus, pateikia neteisingą informaciją arba	Paramos neskyrimas arba paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos	Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus

	informaciją arba nuslepia informaciją, turinčią reikšmės sprendimo suteikti paramą ir (arba) išmokėti paramos lėšas priėmimui arba tinkamai paramos paraiškos ir projekto kontrolei vykdyti	nuslepia informaciją, turinčią reikšmės sprendimo suteikti paramą ir (arba) išmokėti paramos lėšas priėmimui arba tinkamai paramos paraiškos ir projekto kontrolei vykdyti		kalendorinius metus.
19.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nesilaiko reikalavimo (įsipareigojimo) tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus	Kai projekto įgyvendinimo ar kontrolės laikotarpiu nustatoma ar gaunama informacija, kad paramos gavėjas netinkamai tvarko ar tvarkė buhalterinę apskaitą	Paramos sumažinimas arba paramos susigrąžinimas 0,5–10 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	1. Jei paramos gavėjui nėra išmokėta parama, taikoma 0,5 proc. paramos sumažinimo sankcija nuo skirtos paramos sumos. 2. Jei paramos gavėjui yra išmokėta parama, taikomas paramos sumažinimas arba paramos susigrąžinimas 10 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur.
20.	Paramos gavėjas, įgyvendindamas projektą arba verslo planą, sukūrė neteisėtas sąlygas gauti paramą	Kai, vadovaujantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika arba Įgyvendinimo taisyklių nuostatomis, projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu nustatoma, kad paramos gavėjas, įgyvendindamas projektą, sukūrė neteisėtas sąlygas gauti paramą	Paramos neskylimas arba paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, nutraukiant paramos sutartį	Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 ir 6 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paraiškos teikimo apribojimas – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.
21.	Paramos gavėjas Agentūrai neteikia galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos, užbaigto projekto metinės ataskaitos, kaip yra numatyta Įgyvendinimo		Paramos susigrąžinimas 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur	Sankcija taikoma atlikus administracinius veiksmus: išsiunčiamas priminimas paramos gavėjui.

	taisyklėse			
22.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas pirkimo dokumentų nederino su Agentūra iki pirkimo procedūrų pradžios, kai toks reikalavimas yra nustatytas Įgyvendinimo taisyklėse		Paramos sumažinimas 0,5 proc. nuo investicijų, dėl kurių vykdomas pirkimas, vertės	
23.	Paaukštintos kainos nustatymas	Kai nustatomos paaukštintos kainos	Mokėtinios paramos sumažinimas arba išmokėtos paramos susigrąžinimas paaukštintos kainos skirtumu / 100 proc. nuo investicijos	1. Jei paramos gavėjas nepateikia prašomų dokumentų, kuriuos privalo turėti pagal teisės aktų reikalavimus, reikalingų tam tikros investicijos kainų pagrįstumo ekspertizei atlikti, taikoma 100 proc. paramos sumažinimo arba susigrąžinimo sankcija nuo konkrečios investicijos ar jos dalies. 2. Nustačius paaukštintą kainą, paramos suma sumažinama arba susigrąžinama paaukštintos kainos skirtumu.
24.	Paramos gavėjas yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu		Paramos neskyrimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, nutraukiant paramos sutartį	

25.	Paramos gavėjas, vykdydamas projektą, suteikia kitam asmeniui įgaliojimą jo vardu vykdyti projekte nurodytą veiklą, kai tai draudžiama Įgyvendinimo taisyklėse	Kai nustatoma, kad paramos gavėjas, vykdydamas projektą, suteikia kitam asmeniui įgaliojimą vykdyti veiklą, kai tai draudžiama Įgyvendinimo taisyklėse	Sankcijos dydis priklauso nuo nustatyto pažeidimo pobūdžio, masto bei sunkumo	
26.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, vykdydamas projektą, nesiima veiksmų, kad išvengtų jo ir ES interesų konflikto		Paramos neskyrimas arba paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, nutraukiant paramos sutartį	Interesų konfliktas apibrėžtas 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL 2012 L 298, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2015/1929 (OL L 286, 2015 10 30, p. 1), 57 straipsnyje.
27.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, vykdydamas projektą, padarė kitus Lietuvos Respublikos ir (arba) ES teisės aktų pažeidimus	Paramos gavėjas, vykdydamas projektą, pažeidė kitus, nei šioje lentelėje nurodyti, Lietuvos Respublikos ir (arba) ES teisės aktų reikalavimus, kiek jie yra susiję su projekto įgyvendinimu	Sankcijos dydis priklauso nuo nustatyto pažeidimo pobūdžio, masto bei sunkumo	Nustačiusi tokius pažeidimus, Agentūra taiko sankcijas savo numatyta ir patvirtinta tvarka, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, mastą bei sunkumą. Šis punktas netaikomas, nustatant sankcijas už pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus, taip pat tais atvejais, kai sankcijos dydis yra nustatytas Įgyvendinimo taisyklėse.